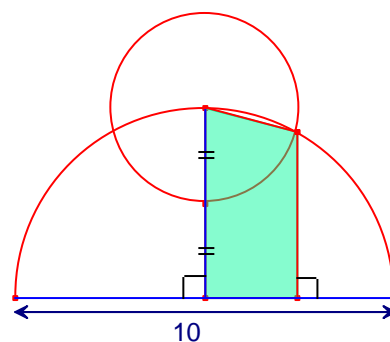

Problemes de Geometria per a l'ESO 456

4551.- La figura està formada per un semicercle de diàmetre 10 i un cercle.
 Calculeu l'àrea del quadrilàter ombrejat.

Solució:

Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = 5$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PM} = \overline{PL} = \frac{5}{2}$

Siga la projecció de L sobre $\overline{OP}$

Siga $\overline{PQ} = a, \overline{OQ} = 5 - a$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle PQL$:

$$\overline{QL} = \sqrt{\frac{25}{4} - a^2}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle OQL$:

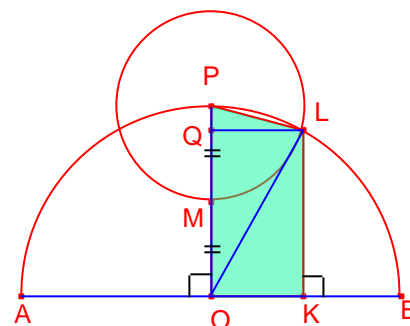
$$25 = (5 - a)^2 + \frac{25}{4} - a^2$$

Resolent l'equació:

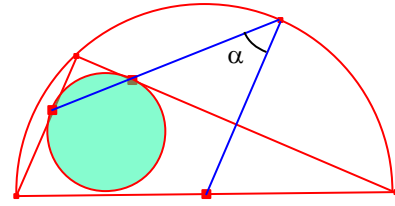
$$a = \frac{5}{8}$$

L'àrea del trapezi rectangle $OKLP$ és:

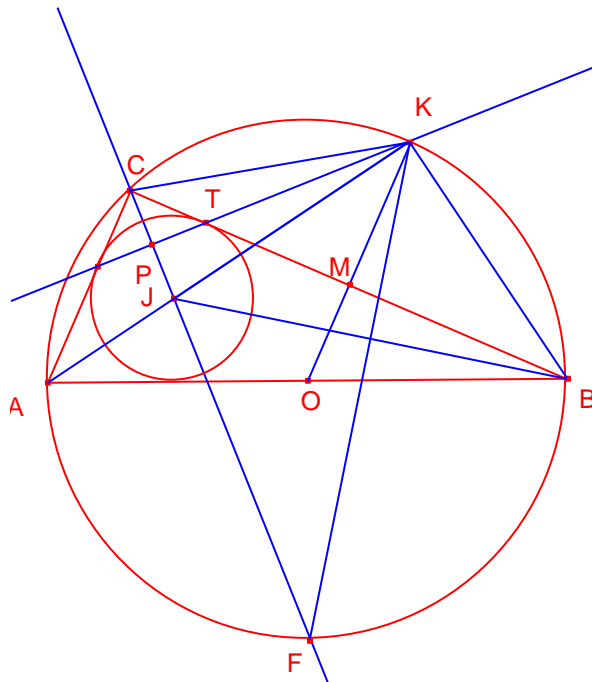
$$S_{OKLP} = \frac{5 + \left(5 - \frac{5}{8}\right)}{2} \sqrt{\frac{25}{4} - \left(\frac{5}{8}\right)^2} = \frac{375\sqrt{15}}{128}$$

4552.- La figura està formada per una semicircumferència, un triangle inscrit en la circumferència i la circumferència inscrita al triangle. Calculeu la mesura de l'angle α

Solució:

$\angle ABC = x$
 $\angle KTB = \angle PTC = 45^\circ$
 CF bisectriu angle ACB
 CJ, KP perpendiculars
 $\angle AKF = \angle FKB = 45^\circ$

$KJ = KB$
 $FJ = FB = AF$
 $\angle AFC = x$
 $\angle JAF = 90^\circ - x/2$

$\angle JAB = 45^\circ - x/2$

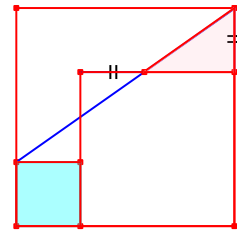
J incentre del triangle ABC

$CK = BK$

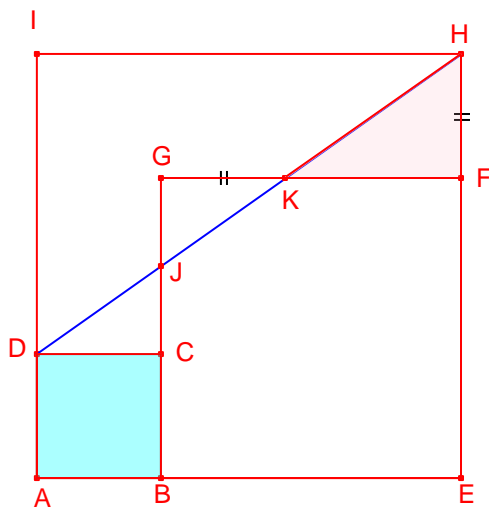
OK perpendicular BC

$\angle TKO = 45^\circ$

4553.- La figura està formada per tres quadrats.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del triangle ombrejat i el quadrat menut.

Solució:

$$AB=a$$

$$BE=c$$

$$FH=GK=AB=a$$

$$KF=c-a$$

Els triangles DCJ, KGJ són iguals

$$GJ=CJ=(c-a)/2$$

Els triangles KFH, KGJ són semblants

Aplicant el teorema de Tales

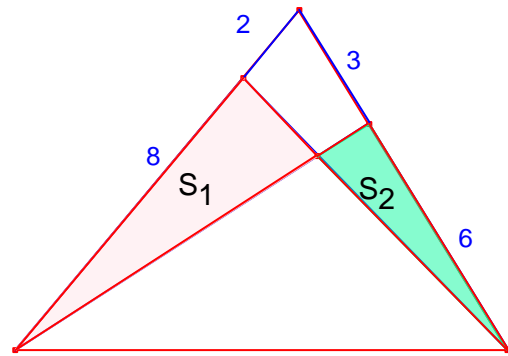
$$a/(c-a)=(c-a)/2a$$

$$c=(1+\sqrt{2})\cdot a$$

$$[KFH]=(1/2)a(c-a)=a^2\cdot\sqrt{2}/2$$

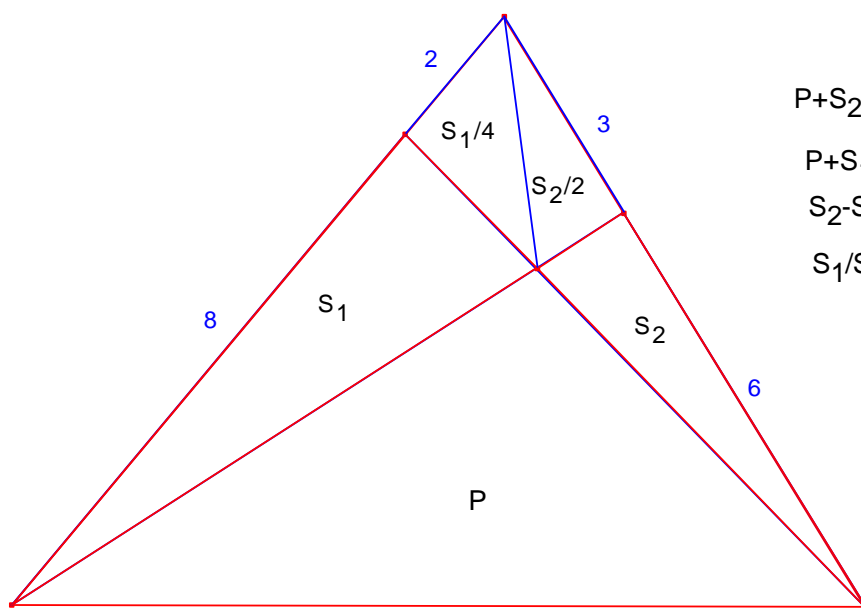
$$[KFH]/[ABCD]=\sqrt{2}/2$$

4554.- Un costat del triangle s'ha dividit en dos segments de longituds 2, 8. Un altre costat s'ha dividit en dos segments de longituds 3, 6. Calculeu la proporció entre les àrees S_1, S_2

Solució:

Dos triangles que tenen la mateixa altura les àrees són proporcionals a les bases:

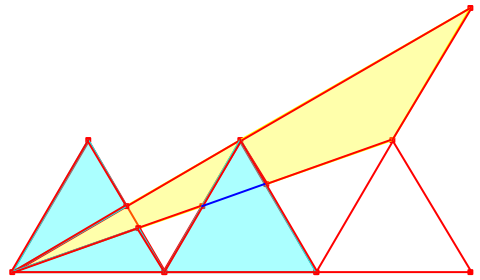
$$P + S_2 / ((5/4)S_1 + S_2) = 2$$

$$P + S_1 / ((3/2)S_2 + S_1) = 4$$

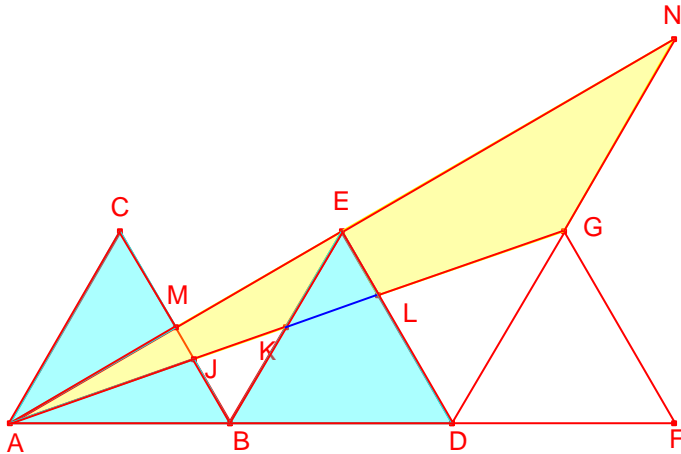
$$S_2 - S_1 = (3/2)S_1 - 5 \cdot S_2$$

$$S_1 / S_2 = 12/5$$

4555.- La figura està formada per tres triangles equilàters iguals.
 Calculeu la proporció entre l'àrea groga i l'àrea blava.

Solució:

Els triangles $\triangle ABK, \triangle ADG$ són semblants i de raó 1 : 2
 Aleshores, $\overline{AK} = \overline{KG}$

Els triangles $\triangle ABE, \triangle ADN$ són semblants i de raó 1 : 2
 Aleshores, $\overline{GN} = \overline{DG}, \overline{KE} = \frac{1}{2}\overline{BE}$

Dos triangles que tenen la mateixa altura les àrees són proporcionals a les bases:
 $S_{AGN} = S_{ADG} = 2 \cdot S_{DFG}$

Els triangles $\triangle EKL, \triangle GDL$ són semblants i de raó 1 : 2
 Aleshores, $\overline{EL} = \frac{1}{2}\overline{DL} = \frac{1}{3}\overline{DE}$
 $S_{KEL} = \frac{1}{2}S_{KLD} = \frac{1}{6}S_{DFG}$

Els triangles $\triangle ABM, \triangle ADE$ són semblants i de raó 1 : 2
 Aleshores, $\overline{BM} = \frac{1}{2}\overline{DE}, \overline{AM} = \overline{ME}$

Els triangles $\triangle AJM, \triangle ALE$ són semblants i de raó 1 : 2
 Aleshores, $\overline{MJ} = \frac{1}{2}\overline{EL} = \frac{1}{6}\overline{DE}$

$$S_{AJM} = \frac{1}{6}S_{ABC}$$

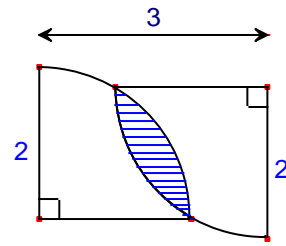
$$S_{AJM} = S_{KEL}$$

$$S_{grog} = S_{AGN} - S_{KEL} = 2S_{ABC} - S_{KEL}$$

$$S_{blava} = 2 \cdot S_{ABC} - S_{AJM} = 2S_{ABC} - S_{KEL}$$

$$S_{grog} = S_{blava}$$

4556.- La figura està formada per dos quadrants de radi 2.
 Calculeu l'àrea de la intersecció dels dos quadrants.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = 2$

Siga el quadrant de centre P i radi $\overline{PB} = \overline{PA} = \overline{PC} = 2$

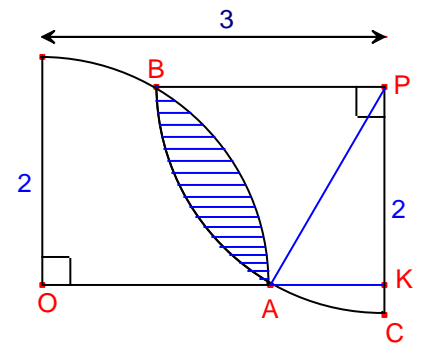
Siga K la projecció de A sobre $\overline{PC}$

$\overline{AK} = 1$

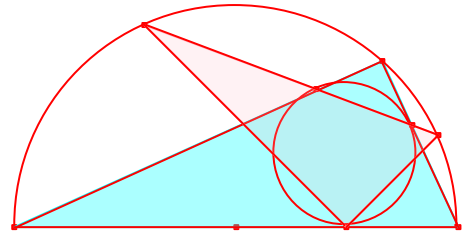
Aleshores, $\angle APB = 60^\circ$

L'àrea ombrejada és:

$$S_{\text{ombrejada}} = 2 \left(\frac{1}{6} \pi \cdot 2^2 - \frac{\sqrt{3}}{4} \cdot 2^2 \right) = \frac{4\pi}{3} - 2\sqrt{3} \approx 0.7247$$

4557.- La figura està formada per una semicircumferència i dos triangles.
 El triangle gran té dibuixada la circumferència inscrita. L'altre triangle els costats passen pels tres punts de tangència.
 Calculeu la proporció entre les àrees dels dos triangles.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i diàmetre $\overline{AB}$

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC, C = 90^\circ, \angle BAC = \alpha$

Siga P el centre de la circumferència inscrita al triangle $\triangle ABC$
 $\overline{CP}, \overline{KL}$ perpendiculars. Siga M el punt mig del segment $\overline{CP}$

$\overline{PM} = \overline{CM}$, aleshores, $\angle MFP = \angle CFM = \frac{\alpha}{2}$

Aleshores, $\overline{FB}$ bisectriu del triangle $\triangle ABC$

$$\angle AKF = 45^\circ$$

$$\widehat{AF} + \widehat{CE} = 90^\circ$$

$$\widehat{AF} + \widehat{BE} = 90^\circ$$

$$\angle FOE = 90^\circ$$

$$\overline{EF} = \overline{AB} \cdot \sqrt{2}$$

$$\overline{BL} = \overline{BE}$$

Els triangles $\triangle BLF, \triangle BDF$ són iguals

$\overline{FB}$ és mediatriu del segment $\overline{DL}$

$$\angle DFP = \angle LFP = \alpha$$

Anàlogament

$$\overline{AK} = \overline{AD}$$

Els triangles $\triangle AKE, \triangle DBF$ són iguals

$\overline{FB}$ és mediatriu del segment $\overline{DK}$

$$\overline{KE} = \overline{DE}$$

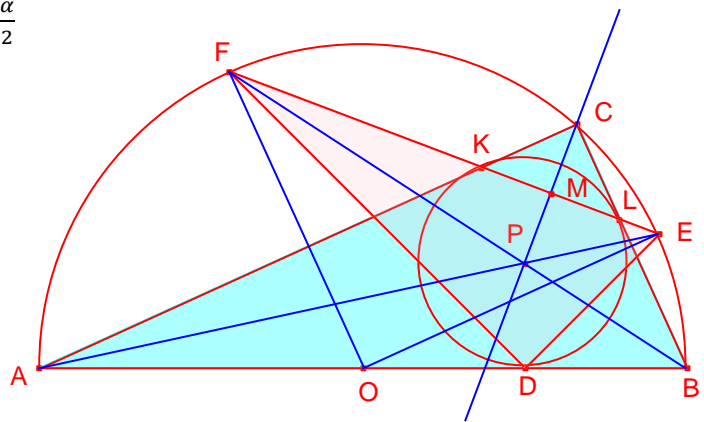
$$\angle AED = \angle AEK = 45^\circ - \frac{\alpha}{2}$$

$$\angle DEF = 90^\circ - \alpha$$

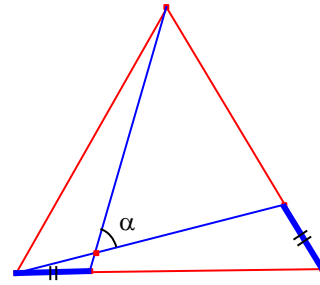
Els triangles rectangles $\triangle ABC, \triangle FED$ són semblants.

La proporció d'àrees és:

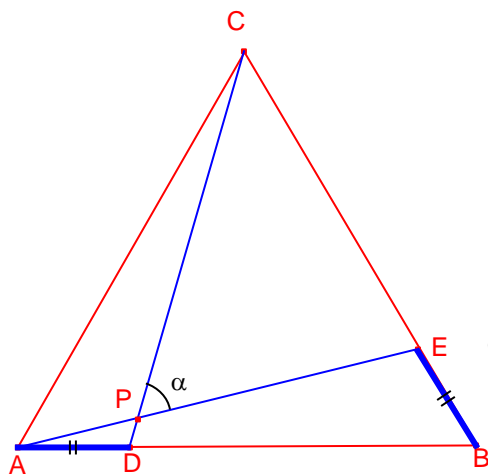
$$\frac{S_{FED}}{S_{ABC}} = \left(\frac{\overline{EF}}{\overline{AB}}\right)^2 = \frac{1}{2}$$

4558.- La figura està formada per un triangle equilàter.
 Calculeu la mesura de l'angle α

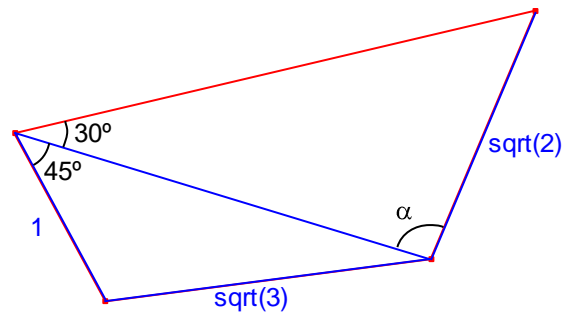
Solució:

Els triangles ACD, ABE iguals
 $\text{angle ACD} = \text{angle BAE} = x$
 $\text{angle CAP} = 60^\circ - x$
 $\alpha = \text{angle CPE} = x + 60^\circ - x = 60^\circ$

4559.- En el quadrilàter de la figura calculeu la mesura de l'angle α

Solució:

Siga el quadrilàter $ABCD$, $\overline{AD} = 1$, $\overline{AB} = \sqrt{3}$, $\overline{BC} = \sqrt{2}$, $\angle ADB = 45^\circ$, $\angle BDC = 30^\circ$

Siguen $\overline{BD} = x$, $\beta = \angle BCD$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ABD$

$$3 = 1 + x^2 - 2 \cdot x \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$x^2 - \sqrt{2}x - 2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{1 + \sqrt{5}}{2} \sqrt{2}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle BCD$:

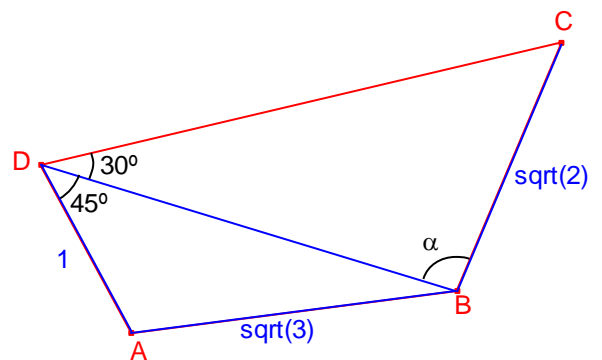
$$\frac{\sqrt{2}}{\frac{1}{2}} = \frac{\frac{1 + \sqrt{5}}{2} \sqrt{2}}{\sin \beta}$$

$$\frac{1}{2}$$

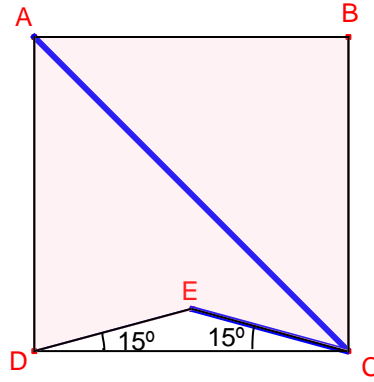
$$\sin \beta = \frac{1 + \sqrt{5}}{4}$$

$$\beta = 54^\circ$$

$$\alpha = 180^\circ - (30^\circ + 54^\circ) = 96^\circ$$

4560.- En la figura, $ABCD$ és un quadrat.
 $\angle EDC = \angle ECD = 15^\circ$, $\overline{AC} + \overline{CD} = 2$
 Calculeu l'àrea del polígon $ABCED$.

Solució:

En la construcció el triangle $\triangle ABE$ és equilàter.
 Siga $\overline{AB} = c$ costat del quadrat $ABCD$.

$$\frac{c}{2 \cdot \cos 15^\circ} = \overline{CE}$$

$$\overline{CE} = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} c$$

$$\overline{AC} = c\sqrt{2}$$

$$\overline{AC} + \overline{CD} = 2$$

$$c\sqrt{2} + \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} c = 2$$

$$c = \sqrt{6} - \sqrt{2}$$

$$\frac{2 \cdot \overline{EM}}{c} = \tan 15^\circ = \frac{2 - \sqrt{3}}{2}$$

$$\overline{EM} = 2(2 - \sqrt{3})c$$

L'àrea del quadrilàter $ABCED$ és:

$$S_{ABCED} = S_{ABCD} - S_{DCE} = c^2 - \frac{1}{2} \left(\frac{2 - \sqrt{3}}{2} \right) c^2 = \left(\frac{2 + \sqrt{3}}{4} \right) c^2 =$$

$$= \left(\frac{2 + \sqrt{3}}{4} \right) (\sqrt{6} - \sqrt{2})^2 = 1$$

